

**УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ**

ISSN 1857-7059

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2012
YEARBOOK
2012**

ГОДИНА 3

VOLUME III

**GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY**

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

За издавачот

проф. д-р Виолета Димова

Издавачки совет

Проф. д-р Саша Митрев
Проф. д-р Блажо Боев
Проф. д-р Лилјана Колева Гудева
Проф. д-р Виолета Димова
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Махмут Челик
Доц. д-р Ранко Младеноски
М-р Ристо Костуранов

Редакциски одбор

Проф. д-р Виолета Димова
Вонр. проф. Луси Караниколова
Доц. д-р Толе Белчев
Доц. д-р Билјана Ивановска
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Марија Леонтиќ
Доц. д-р Марија Кусевска
Доц. д-р Марија Кукубајска
Виш лектор м-р Снежана Кирова
М-р Весна Коцева

Главен уредник

Доц. д-р Билјана Ивановска

Одговорен уредник

Доц. д-р Нина Даскаловска

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)
Доц. д-р Марија Кукубајска
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров, Благој Михов

Печати

Печатница „2-ри Август“ - Штип
Тираж - 300 примероци

Редакција и администрација
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10А
п. фах 201, 2000 Штип
Р. Македонија

Editorial board

Prof. Sasa Mitrev, Ph.D.
Prof. Blazo Boev, Ph.D.
Prof. Liljana Koleva – Gudeva, Ph.D.
Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Mahmut Chelik, Ph.D.
Ass. Prof. Ranko Mladenoski, Ph.D.
Risto Kosturanov, M.Sc.

Editorial staff

Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Asoc. Prof. Lusi Karanikolova Ph.D.
Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Leontic, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kusevska, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kukubajska Ph.D.
Lecturer Snezana Kirova, M.A.
Vesna Koceva, M.A.

Managing editor

Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.

Editor in chief

Ass. Prof. Nina Daskalovska, Ph.D.

Language editor

Danica Gavrilovska–Atanasovska
(Macedonian)
Ass. Prof. Marija Kukubajska, Ph.D.
(English)

Technical editor

Slave Dimitrov, Blagoj Mihov

Printing

„Vtori Avgust“ - Stip
Printing No 300

Address of editorial office

Goce Delcev University–Stip
Faculty of Philology
Krste Misirkov 10A
PO box 201, 2000 Stip
R. of Macedonia

СОДРЖИНА CONTENT

д-р Билјана Ивановска ПРАКТИЧНИ ИДЕИ ЗА ПРЕДАВАЊЕ (начини како да се добие фидбек -повратна информација од студентите) Biljana Ivanovska, Ph.D. PRACTICAL IDEAS FOR TEACHING (HOW TO OBTAIN STUDENTS FEEDBACK)	9
м-р Весна Коцева, м-р Татјана Уланска ПОТРЕБА ОД ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИ ЗА ОБРАБОТКА НА ИНПУТ НА ЧАСОТ ПО НЕМАЈЧИН ЈАЗИК Vesna Koceva M.A., Tatjana Ulanska M.A. THE NEED FOR INTRODUCTION OF ACTIVITIES FOR INPUT PROCESSING IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES	13
д-р Нина Даскаловска, д-р Билјана Ивановска ЛЕКСИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА Nina Daskalovska Ph.D., Biljana Ivanovska Ph.D. LEXICAL COMPETENCE	19
д-р Брикена Џафери, д-р Гезим Џафери ПРЕЧКИ ВО УЧЕЊЕТО И УСВОЈУВАЊЕ НА ВТОР ЈАЗИК Brikena Xhaferri Ph.D., Gezim Xhaferri Ph.D. LEARNING DISABILITIES AND SECOND LANGUAGE ACQUISITION	33
м-р Марија Тодорова, м-р Даринка Маролова НЕВЕРБАЛНАТА КОМУНИКАЦИЈА КАКО ТРАНСКУЛТУРНА КАТЕГОРИЈА Marija Todorova M.A., Darinka Marolova M.A. NON-VERBAL COMMUNICATION AS A TRANSCULTURAL CATEGORY ..	39
проф. д-р Емилија Петрова Ѓорѓева, Ана Ѓорѓева ИЗУЧУВАЊЕ НА СТРАНСКИ ЈАЗИК ПРЕКУ ИГРА Emilija Petrova Gjorgjeva Ph.D, Ana Gjorgjeva LEARNING FOREIGN LANGUAGE THROUGH GAME	43
м-р Јане Јованов, Елена Тупаревска КОРИСТЕЊЕ НА ВИДЕОМАТЕРИЈАЛИ ВО ПОЧЕТНАТА ЕТАПА НА ИЗУЧУВАЊЕ НА СТРАНСКИОТ ЈАЗИК Jane Jovanov M.A., Elena Tuparevska THE USE OF VIDEO MATERIALS IN EARLY FOREIGN LANGUAGE LEARNING	55

д-р Билјана Ивановска, д-р Нина Даскаловска ПЕРСОНАЛИЗАЦИЈАТА ВО НАСТАВАТА ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК НЕ Е САМО НАУКА, ТУКУ И УМЕТНОСТ Biļjana Ivanovska, Ph.D., Nina Daskalovska, Ph.D. PERSONALIZATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IS NOT ONLY SCIENCE BUT ART AS WELL.....	65
м-р Марија Тодорова СЕМИОТИЧКИ АСПЕКТ И СИСТЕМНОСТ НА ШПАНСКИОТ ЈАЗИК КАКО ДЕЛ ОД НАСТАВНИОТ ПРОЦЕС Marija Todorova M.A. SEMIOTIC ASPECT OF THE SPANISH LANGUAGE AND THE LANGUAGE AS A SYSTEM IN THE TEACHING PROCESS	69
м-р Весна Коцева КООПЕРАТИВНОТО УЧЕЊЕ КАКО МЕТОД ЗА РАЗВИВАЊЕ НА КОМУНИКАТИВНИТЕ ВЕШТИНИ Vesna Kocева M.A. COOPERATIVE LEARNING AS A METHOD FOR DEVELOPING COMMUNICATIVE SKILLS	77
д-р Нина Даскаловска МЕНТАЛЕН ЛЕКСИКОН Nina Daskalovska, Ph.D. MENTAL LEXICON	83
д-р Снежана Ставрева Веселиновска ЗОШТО ДЕЦАТА ПОМИНУВААТ ПОМАЛКУ ВРЕМЕ ВО ПРИРОДНАТА СРЕДИНА Snezana Stavreva Veselinovska Ph.D. WHY CHILDREN SPEND LESS TIME OUTDOORS	95
м-р Загорка Донска ЗАСТАПЕНОСТА НА МОРАЛНИТЕ ВРЕДНОСТИ ВО УЧЕБНИЦИТЕ ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК ВО ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (ПРЕДМЕТНА НАСТАВА) ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Zagorka Donska, M.A. THE PRESENCE OF THE MORAL VALUES IN THE TEXT-BOOKS OF MACEDONIAN LANGUAGE IN THE PRIMARY EDUCATION IN REPUBLIC OF MACEDONIA	107
м-р Мима Костова КОМПАРАТИВНИОТ ПРЕГЛЕД НА МЕРКИТЕ ПРОТИВДЕВИЈАНТНОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ВО МИНАТОТО И ДЕНЕС Mima Kostova M.A. COMPARATIVE REVIEW OF THE MEASURES AGAINST DEVIANT PUPIL BEHAVIOR IN THE PAST AND NOWADAYS	115

м-р Даринка Маролова КОНСЕКУТИВНО ТОЛКУВАЊЕ Darinka Marolova M.A. CONSECUTIVE INTERPRETATION	123
м-р Јована Караникиќ ПРЕДИЗВИК И ПРЕВОДЛИВОСТ НА ТОПОНИМИТЕ: СТАРАТА ЧАРШИЈА И БИТ-ПАЗАР ВО ИТАЛИЈАНСКИТЕ ПРЕВОДИ НА СОВРЕМЕНАТА МАКЕДОНСКАТ КНИЖЕВНОСТ. Jovana Karanikik M.A. THE CHALLENGE AND THE TRANSLATABILITY OF THE TOPONYMES: STARA CARSIIJA AND BIT-PAZAR IN THE ITALIAN TRANSLATIONS OF THE MACEDONIAN CONTEMPORARY LITERATURE	129
м-р Даринка Маролова, Костадин Голаков УЛОГАТА И ЗНАЧЕЊЕТО НА ТОЛКУВАЧОТ Darinka Marolova M.A., Kostadin Golakov INTERPRETER'S ROLE AND IMPORTANCE	137
д-р Билјана Ивановска, д-р Нина Даскаловска МОДАЛНИТЕ ЧЕСТИЧКИ ВО ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК И НИВНИТЕ ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК Biljana Ivanovska Ph.D., Nina Daskalovska Ph.D. MODAL PARTICLES IN THE GERMAN LANGUAGE AND THEIR MACEDONIAN COUNTERPARTS	145
м-р Драгана Кузмановска, м-р Биљана Петковска ИМЕНСКИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ СО КОМПОНЕНТАТА ЗООНИМИ РАЗГЛЕДУВАНИ ВО МАКЕДОНСКИОТ, ГЕРМАНСКИОТ И АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК. Dragana Kuzmanovaska M.A., Biljana Petkovska M.A. NOUN PHRASES WITH ZOONYM COMPONENTS IN MACEDONIAN, GERMAN AND ENGLISH	151
д-р Марија Кусевска ЗА ПОИМОТ ЛИЦЕ ВО ПРАГМАТИКАТА Marija Kusevska Ph.D. ON THE NOTION OF <i>FACE</i> IN PRAGMATICS	157
д-р Марија Леонтиќ АТАТУРК, ТУРСКИОТ ЈАЗИК И АЛФАБЕТСКАТА РЕФОРМА Marija Leontik, Ph.D. ATATURK, TURKISH LANGUAGE AND THE ALPHABETIC REVOLUTION.	167
д-р Октај Ахмед ТРЕТОСЛОЖНИОТ И ДИСТИНКТИВНИОТ АКЦЕНТ ВО ТУРСКИТЕ ГОВОРИ ОД ОХРИДСКО-ПРЕСПАНСКИОТ РЕГИОН Oktaj Ahmed Ph.D. THIRD-SYLLABLE AND DISTINCTIVE STRESS IN THE TURKISH DIALECTS OF OHRID-PRESPA REGION	175

- д-р Виолета Николовска**
ЛИТЕРАТУРНИТЕ ЈАЗИЦИ ВО СОВРЕМЕН КОНТЕКСТ
Violeta Nikolovska Ph.D.
STANDARD LANGUAGES IN CONTEMPORARY CONTEXT 183
- д-р Ранко Младеноски**
ДЕЛАТА НА МАЖОВСКИ, ЦЕПЕНКОВ И ПРЛИЧЕВ
ЗА АЛЕКСАНДАР III МАКЕДОНСКИ
Ranko Mladenoski, Ph.D.
THE WORKS OF MAZHOVSKI, CEPENKOV I PRLICHEV RELATED TO
ALEXANDER III OF MACEDON 189
- д-р Јованка Денкова, д-р Махмут Челик**
„ОЧЕРКИ БЕЛГРАДА“ ОД КОНСТАНТИН ПЕТКОВИЧ –
АВТЕНТИЧНО СВЕДОШТВО ЗА МЕШАЊЕТО НА КУЛТУРИТЕ НА
БАЛКАНОТ
Jovanka Denkova Ph.D, Mahmut Celik Ph.D
„THE OUTLINE OF BELGRADE“ BY KONSTANTIN PETKOVICH - AN
AUTHENTIC TESTIMONY OF THE MIXTURE OF CULTURES ON THE
BALKANS 197
- м-р Ева Велинова**
ПОЛИТИЧКАТА МИСЛА И КНИЖЕВНОТО ДЕЛО НА НИКОЛО
МАКИЈАВЕЛИ ВО 16-ВЕКОВНА ИТАЛИЈА
Eva Velinova M.A.
THE POLITICAL THOUGHT AND THE LITERARY WORK OF NICCOLO
MACHIAVELLI IN XVI CENTURY ITALY 203
- д-р Луси Караниколова**
ЗА РАСКАЗНОСТА ВО ЛИРСКИ КОНТЕКСТ
(Кон „Гулабии“ на Станко Враз)
Lusi Karanikolova Ph.D.
ON THE NARRATIVENESS IN LYRICAL CONTEXT (IN „GJULABII“ BY
STANKO VRAZ) 211
- д-р Махмут Челик, д-р Јованка Денкова**
ТВОРЕШТВОТО НА ХУСЕЈИН СУЛЕЈМАН ВО КОНТЕКСТ НА
ЦЕЛОКУПНАТА ТУРСКА КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА
Mahmut Celik Ph.D., Jovanka Denkova Ph.D.
THE WORK OF HUSEIN SULEIMAN IN THE CONTEXT OF THE
OVERALL TURKISH CHILDREN’S LITERATURE 217
- д-р Марија Емилија Кукубајска**
КНИЖЕВНОСТА, КУЛТУРАТА, НАУКАТА И РЕЛИГИЈАТА
ЗА ПОИМАЊЕ НА КОНЕЧНОСТА И ВЕЧНОСТА
Marija Emilija Kukubajska Ph.D.
LITERATURE, CULTURE, SCIENCE AND RELIGION AND THEIR
APPROACH TO ASPECTS OF FINITENESS AND ETERNITY OF LIFE 223

м-р Снежана Кирова ХАКСЛИЕВИТЕ ПОГЛЕДИ НА ЛИТЕРАТУРА Snezana Kirova M.A. HUXLEY'S VIEWS OF LITERATURE	233
д-р Весна Мојсова-Чепишевска ПИНОКИО И ШЕЌЕРНОТО ДЕТЕ Vesna Mojsova-Chepisevska, Ph.D. PINOCCHIO AND THE SUGAR CHILD	239
м-р Наталија Поп Зариева КНИЖЕВНИТЕ ДЕЛА КАКО СРЕДСТВО И МЕДИУМ ЗА РАЗВИВАЊЕ ПОЗИТИВНИ МОРАЛНИ ВРЕДНОСТИ КАЈ МЛАДИТЕ Natalija Pop Zarieva M.A. LITERARY WORKS AS A MEANS AND MEDIUM FOR DEVELOPING POSITIVE MORALVALUES WITH YOUNG PEOPLE	249
м-р Јадранка Бочварова, Зоран Павлов МОБИЛНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ Jadranka Bocvarova M.A. Zoran Pavlov STUDENTS' MOBILITY	257
д-р Трајче Нацев САКРАЛНА АРХИТЕКТУРА ВО ГРАДОТ БАРГАЛА ОД IV ВЕК ДО КРАЈОТ НА ПРВАТА ДЕЦЕНИЈА НА VII ВЕК Trajce Nacev Ph.D. SACRAL ARCHITECTURE IN THE CITY OF BARGALA FROM THE IV CENTURY TO THE END OF THE FIRST DECADE OF VII CENTURY	267

УДК: 37.091.3

Стручен труд
Professional paper

ПРАКТИЧНИ ИДЕИ ЗА ПРЕДАВАЊЕ
(начини како да се добие фидбек -
повратна информација од студентите)

д-р Билјана Ивановска¹

Апстракт: Повратната реакција на студентите која се однесува на нашите предавања може да има непроценливо значење за наставниот процес. Дали ние секогаш добиваме искрен „фидбек“ од нашите студенти? Бидејќи многу од нас предаваат во контекст кој е насочен кон студентот, логично е да се поттикнат мислите и идеите на студентите кои се однесуваат на нашите предавања. Размислувајте за фидбекот и имајте влијание врз него. Собирањето информации е добро за нашата свест и може да имплицира одредени промени во наставата. Како ќе реагирате на негативен фидбек од студентите? Се обидувам да ги охрабрам наставниците да експериментираат со нови наставни техники и да се предизвикаат себеси со одредени техники на предавање.

Клучни зборови: *повратна информација, практични идеи, техники на предавање*

PRACTICAL IDEAS FOR TEACHING
(HOW TO OBTAIN STUDENTS FEEDBACK)

Biljana Ivanovska, Ph.D.¹

Abstract: Students' feedback about our lessons can be invaluable resource for the teaching process. Do we constantly collect honest feedback from our students about our lessons? As many of us teach in a fairly student-centred context, it makes sense to elicit our students' thoughts and ideas about our lessons. Reflect on the "feedback" and act on it. Collecting information is good for our awareness, and it can also imply certain changes. How will you react to negative feedback? I try to encourage teachers to experiment and challenge themselves with certain unfamiliar teaching techniques.

Key words: *feedback, practical ideas, teaching techniques*

¹ Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.
Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip.

Вовед

Добивањето фидбек (повратна информација) од студентите може да биде непроценливо важно за успешно реализирање на наставата. Дали наставниците постојано добиваат искрени повратни информации од своите студенти, како рефлексивна на своето одржано предавање? Ако соберете повратна информација од студентите, тогаш се поставуваат следниве прашања: „Што прави наставникот со информацијата добиена од студентите?“, „Колку често добива наставникот повратна информација која е реална и валидна?“ и „Со кого ја споделува тој повратната информација?“..

Многумина од нас - наставниците се стремат да ги поттикнат студентите на размислување; можеби и знаеме како тоа да го направиме со нашите перфектни предавања и презентации, но не можеме истовремено да ги читаме мислите и ставовите на нашите студенти за успешноста на нашите предавања. Сметам дека студентите имаат многу креативни и корисни идеи, што би можеле да придонесат за ефективна настава и учење и тоа да биде поттик за развивање на еден автентичен дијалог помеѓу нас наставниците и нашите студенти.

Добивање фидбек - повратна информација

Ефикасен начин да се добие повратна информација и реакција од студентот е веднаш по некоја изведена активност на часот. Едноставно, јас ги прашувам студентите што мислат тие за изведените активности и вежби по моите предавања или им задавам некоја задача, како на пример: да дискутираат со колегатата / колешката во врска со одредената активност, што им се допаднало, а што не, за на крај да направат резиме или краток извештај. Ова одзема минимално време и служи како еден континуиран термометар кој ни покажува колку сме успешни во постигнувањето на саканата цел. Друг начин за собирање повратна информација од студентот е поставување кратки прашања (не повеќе од три или четири) со што студентите би можеле да ги искажат своите размислувања и идеи на крајот на тематската целина. Тоа може да бидат прашања од типот, на пр.: „Што беше целта на денешната методска единица?“, „Која активност со задоволство ја правевте, а која не“, или „Се согласувам / не се согласувам ниту со едното ниту со другото мислење или извештај на моите колеги и зошто?“. (Пр: Се чувствував многу мотивирано денес за време на вежбите; наставната единица ги исполни/не ги исполни моите потреби и очекувања за учење и сл.).

Повратна информација од студентите не треба да се очекува кога наставникот би ги прашал студентите нешто во врска со активноста или темата. Наместо тоа, повратната информација може да се добие со вештина. Еве неколку примери:

- Наставникот пишува краток тест за евалуација од претходните лекции со претходно утврдена тематска содржина и тестот е целно насочен. Студентите го читаат тестот и дискутираат што тие мислат за наведеното, со тоа употребуваат нови зборови – функционален јазик.
- Студентите креираат прашалници меѓусебно со што би ги испитале своите мислења за претходните тематски единици. Студентите се интервјуираат меѓусебно со своите прашалници и ги составуваат информациите во краток извештај кој ќе биде важен за наставникот во остварување на поставените цели.
- Ако имате пристап до видеорекордер пробајте го познатиот модел на т.н. „видеопрезентација“. Исто како, во реалното ТВ шоу каде што натпреварувачите директно се обраќаат на камерата, така и студентите, за време на своите вежби, би можеле да подготват говор или некоја презентација на одредена тема и да се обратат пред камерата. На ваков начин многу лесно може да го задржите вниманието на студентите. Ако немате видеокамера, касетофонот може да биде одлична замена.
- Користете портфолија кои ги одразуваат ставовите и предиспозициите на студентите, но и ставовите и коментарите на наставниците, кои постојано ќе бидат врската помеѓу наставникот и студентот.

Што да се прави со фидбекот од студентите

Што да се прави со повратната информација и реакцијата од студентите. Размислувајте за тоа и дејствувајте на добиените информации. Собирањето информации можеби е добро за нашата свест, но не и практично, освен ако сме подготвени да го земеме предвид планирањето на идните тематски единици. Ова би требало да значи дека ние треба да продолжиме со она што веќе добро го работиме. Секако, мали промени доаѓаат предвид. Како и да е, тоа може да значи да се преиспитаат некои основни идеи и ставови што ги имаме во врска со нашите предавања, што планираме со нив, како и ревидирање и размислување за нашиот стил на предавање.

Можеби и би сакале да се споредиме со другите наставници кои собираат повратни информации од студентите. Ова може да го поттикне наставникот на еден разумен и конструктивен дијалог со своите колеги. Разговорот со нашите студенти за повратната информација што тие ја имаат дадено, секако, е многу корисен. Ова значи поставување на идеите на студентите на сцена со што им даваме шанса тие да бидат подготвени за восприамање на нови информации и нови содржини.

Но, имајте на ум дека студентите можат да дадат повратна информација што не е релевантна или својствена со тематската наставна единица. Во

овие случаи, ние можеме да тврдиме за нашето професионално познавање и свесно да ја игнорираме повратната информација од студентите. На пример, пред неколку години некои студенти пријавени на моите семинари не покажуваа желба да учат разновидни жанрови на пишување кои се очекуваа и беа предуслов за испитот. Да дејствувате врз ваква повратна информација можеби и не е најпожелно, ако се земе предвид дека тие со тоа ќе ја игнорираат и ќе ја занемарат една од целите на семинарот. Како и да е, во овие случаи, потребно е на студентите да им се објасни зошто не се дејствува и не се реагира на нивната повратна информација и да се замолат и да се охрабрат студентите да ја преиспитаат својата цел за учење. Во прилог на целите на семинарот, треба да го имаме предвид конкретно нашиот културен контекст, регионалните и социјалните предуслови и околности под кои се изучува конкретно германскиот јазик како странски јазик (Deutsch als Fremdsprache), како и возрасната граница на нашите студенти. Можеме ли одеднаш да прескокнеме во далечен крај или треба да одиме чекор по чекор за да стигнеме до саканата дестинација? Ова важи и за интегрирањето на студентите, со цел постигнување на можна повратна реакција и информација? Исто така, мораме да имаме предвид неколку работи: Како би реагирале останатите колеги-наставници на повратната реакција и како може да се избегне сликата да се биде дефанзивен при одбраната на своите ставови? Ќе ја цениме ли негативната реакција на студентите исто колку и нивната намера за позитивна промена или ќе ја игнорираме? Со други зборови, до каде се протега нашето гледиште и приспособување кон потребите на студентите и до кој степен сме подготвени да ги прошириме односно да ги прифатиме постојаните барања и новите потреби на студентите? Но, едно останува јасно - нашиот обид за охрабрување на наставниците за постојано воведување на нови наставни методи во наставниот процес, адаптирање на модерната и современа компјутерска технологија и самопредизвикување во однос на употребата на нови техники на предавање, а сето ова во служба на подобрување на наставниот процес во целина, како општо добро и за студентите и за наставниците, воопшто.

Библиографија

1. Voices latefl. “Linking, developing and supporting English language teaching professionals worldwide.” January-February 2009, Issue 206, p.14.
2. Harmer, J. 1991. *The Practice of English Language Teaching*. Harlow: Longman.
3. Pine, G. J. and A.V.Boy. 1977. *Learner Centred Teaching: a Humanistic View*. Denver, Col.: Love Publishing Co.
4. Stevick, E.W. 1996. *Memory, Meaning and Method: A View of Language Teaching* (Second edition). Boston, Mass.: Heinle and Heinle.